

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 2	Antal sidor 2
Dokumentägare Ann-Mari Gustavsson Hygijensjukvård	Fastställare Anna Skogstam Bitr. smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2019-03-07	Giltig t.o.m. 2021-03-06

ESBL - Handläggning av patient med bärarskap av ESBL-bildande bakterier - slutenvård

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Tillämpa basala hygienrutiner

Nödvändig medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas patient p.g.a. misstänkt eller konstaterat bärarskap av ESBL.

ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamase) är ett samlingsnamn för enzymer som kan bryta ned flera av de antibiotika som vanligtvis kan användas för behandling av exempelvis urinvägsinfektioner. Tarmbakterier inom gruppen Enterobacteriaceae utgör majoriteten av de bakterier som kan bära på ESBL, främst E.coli och Klebsiella.

Smittspridning

Tarmbakterier sprids som direkt eller indirekt kontaktsmitta d.v.s. via händer, ytor och föremål.

Risker

En person som är ESBL-bärare och som inte har riskfaktorer löper mycket liten risk att sprida ESBL. Detta gäller även för person med KAD utan någon övrig riskfaktor. Hen kan alltså vårdas på flersal utan utökade rutiner förutsatt att basala hygienrutiner följs.

Riskfaktorer för smittspridning:

- diarré/faecesinkontinens
- stomi med ökat flöde
- KAD/RIK i kombination med annan riskfaktor
- urininkontinens med läckage till omgivningen
- dränage och andra penetrerande slangar (utom PVK)
- pyelostomi
- oförmåga att medverka i givna hygienrutiner, t.ex. hos dement patient
- infekterade och vätskande sår.

Nedanstående punkter i rutinen gäller de patienter inom slutenvården som bär på ESBL och samtidigt har riskfaktorer.

Placering

Den riskfaktor som medför störst risk för smittspridning är diarré. Patienter med följande riskfaktorer ska ligga på enkelrum med egen toalett:

- vid diarré
- vid läckage av kroppsvätskor, urin, avföring eller har läckage från t.ex. sår, stomi, drän eller pyelostomi
- är oförmögen att medverka till givna hygienrutiner och har inkontinensproblematik.

Kontakta vid behov Smittskydd Värmland för diskussion kring vådrutiner och smittrisker. Avsteg från ovanstående riktlinjer dokumenteras i journal och med avvikelserapport.

Undersökning på annan enhet

Vid undersökning eller behandling på annan avdelning/mottagning tas kontakt med denna i förväg. (Vid behov kontakt med vårdhygien).

Utskrivning

Vid utskrivning till annan vårdinrättning inklusive kommunal vård ska denna i förväg informeras om att patienten är bärare av ESBL.

Patienthotellet

Patient utan riskfaktorer och som medverkar till givna hygienrutiner kan vanligen vårdas på patienthotellet. Detta förutsätter att patienten är informerad och är införstådd med vilka hygienrutiner som gäller. Detta gäller oavsett modersmål.

Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera patient med ESBL i taxi. Enligt sekretesslagen har chauffören ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet. Personal i ambulans och sjukvårdstransport ska informeras om patienten har ESBL med riskfaktorer.

Besökare

- Besökare ska tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit.
- Besökare behöver inte använda skyddskläder.
- Besökare får inte vistas i avdelningens kök eller förråd.

Disk

Dysken ska ställas direkt i matvagn eller diskmaskin.

Tvätt

Tvättsäck på rummet. Hanteras som vanlig tvätt.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

Daglig städning

Kontaktytor i patientens rum och toaletten torkas dagligen med ytdesinfektionsmedel.

Slutstädning av enkelrum efter patient med riskfaktorer

- Rengöring och desinfektion av all utrustning som använts.
- Oanvänt material för engångsbruk kasseras.
- Slutstädning med Virkon.
- Desinficera städutrustning.

Se mer information om [ESBL](#) på Smittskydd Värmlands webbplats.

Dokumentet är utarbetat av: Ann-Mari Gustavsson